

نمایی از نهمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران

گزارش و عکس: مانی رضایی

بعد از داوری کلیه مقالات، ۱۶۸ مقاله پذیرفته شد که این مقاله‌ها در قالب سخنرانی‌های ۱۰ و ۲۰ دقیقه‌ای و نمایش پوستر در کنفرانس ارائه شدند. هم‌چنین از هفت نفر از استادان با تخصص آموزش ریاضی، برای ایراد سخنرانی عمومی (۴۰ دقیقه‌ای) و یک مهمان خارجی دعوت به عمل آمد. کمیته علمی از میان مقاله‌های پذیرفته‌شده ۲۰ دقیقه‌ای، ۱۷ مقاله را برای انتشار در گزارش کنفرانس برگزید و چکیده‌ی تمامی مقاله‌های دیگر نیز در این مجموعه منتشر شده است.

مراسم افتتاحیه‌ی کنفرانس، شنبه ۱۷ شهریور ۱۳۸۶، رأس ساعت ۸ صبح و طبق برنامه با تلاوت قرآن و اجرای زنده‌ی سرود جمهوری اسلامی آغاز شد. در این مراسم، بیش از ۶۵۰ نفر از شرکت‌کنندگان کنفرانس و گروهی از دبیران استان حضور داشتند و آقای اعتصام، رئیس سازمان آموزش و پرورش استان؛ حجت‌الاسلام سلیمانی، امام جمعه‌ی زاهدان؛ دکتر دهمرده، استاندار سیستان و بلوچستان؛ دکتر اکبری، رئیس دانشگاه سیستان و بلوچستان؛ دکتر شهریاری، نماینده‌ی مردم زاهدان در مجلس؛ هریک در سخنرانی‌های ۱۰ الی ۱۵ دقیقه‌ای ضمن خوش‌آمدگویی به شرکت‌کنندگان کنفرانس، بیاناتی ایراد کردند. هم‌چنین دکتر اکبر گلچین، دبیر

نهمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران در شهر زاهدان با همکاری استانداری سیستان و بلوچستان، دانشگاه سیستان و بلوچستان، توسط سازمان آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان برگزار شد.

کمیته علمی نهمین کنفرانس در نخستین اطلاعیه‌ی خود، اهداف و محورهای مورد بحث در کنفرانس را به شرح زیر تعیین کرد:

اهداف کنفرانس:

- * گسترش فرهنگ ریاضی؛
- * تبادل تجربه‌ها؛
- * بررسی شیوه‌های نوین تدریس و
- ارایه‌ی مسایل آموزشی.

محورهای کنفرانس:

- * بهبود وضعیت آموزش ریاضی و
- چالش‌های پیش‌رو؛
- * آموزش معلمان؛
- * برنامه‌های جانبی (نمایشگاه؛
- کارگاه؛ فعالیت‌های غیررسمی ریاضی).
- پس از انتشار اولین فراخوان کنفرانس، ۲۲۰۰ نفر از طریق سایت کنفرانس و ارسال تقاضانامه، آمادگی خود را برای شرکت در کنفرانس اعلام کردند که با توجه به امکانات موجود، با تقاضای ۷۱۱ نفر موافقت شد. از میان ۶۵۲ مقاله‌ی ارسال شده به کنفرانس،

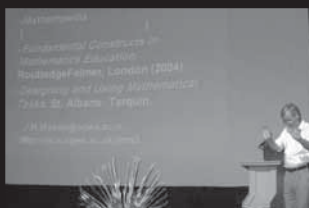
کنفرانس در گزارشی، فعالیت کمیته‌ی علمی و آمار مربوط به شرکت‌کنندگان و مقاله‌ها و نحوه‌ی داوری مقاله‌ها را به اجمال تشریح کرد.

در پایان این مراسم، دکتر مهدوی، مدیرکل دفتر آموزش و ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای و تربیت معلم وزارت آموزش و پرورش، با تشکر از برگزارکنندگان کنفرانس و استاندار و رئیس دانشگاه، در مورد فعالیت‌های انجمن معلمان سخنرانی کرد. جان میسون، سخنران عمومی مراسم افتتاحیه‌ی کنفرانس بود. سخنرانی وی با عنوان

Using Theoretical Constructs to Inform Teaching

مورد توجه بسیار قرار گرفت. میسون تأکید کرد چیزی که در تدریس گفته می‌شود، مهم نیست بلکه مهم آن است که درون شما چه اتفاقی می‌افتد. وی پیشنهاد می‌کند باید بر روی تجربه‌ی خودمان بازتاب داشته باشیم. میسون در این سخنرانی چند فعالیت را مورد بررسی قرار داد و از حاضران دعوت به همراهی کرد. این همراهی تا جایی بود که بسیاری از معلمان با جزییات، هریک از فعالیت‌ها را تعقیب می‌کردند. وی با اشاره به نظرات ویگودتسکی گفت: «روش مورد علاقه‌ی من آن است که به دیگران نگوییم از چه رهیافتی استفاده کنند اما آن‌ها را طوری هدایت کنم که به سمت رهیافتی خاص سوق پیدا کنند. یادگیری زمانی رخ می‌دهد که بر فعالیت خود انعکاس داشته باشیم، جمع‌بندی کنیم و انجام دهیم. معلم کار خودش را در لحظه انجام می‌دهد اما یادگیری در طول زمان رخ می‌دهد.»

استقبال از موضوع مورد اشاره‌ی میسون تا جایی بود که در برنامه‌ی روز دوم کارگاه «طراحی فعالیت» گنجانده شد (امیدواریم در

سخنرانی‌ها تنها از طریق مطالعه‌ی عنوان سخنرانی و شناخت سخنران میسر بود که معمولاً انتظار آنان را برآورده نمی‌کرد.

با این حال، نمی‌توان فعالیت گسترده و قابل ستایش مسئولان برگزاری کنفرانس را نادیده گرفت. مجموعه‌ی مقاله‌های کنفرانس برای نخستین بار، هم‌زمان با برگزاری کنفرانس انتشار یافته است. این مجموعه، به شکلی مناسب مرتب شده است و حاوی مقاله‌ها و چکیده‌ی مقاله‌ها است و به شکلی یکنواخت و مرتب سازمان‌دهی شده است. انتشار معیارهای داوری نیز راهنمای مناسبی برای ارایه‌کنندگان مقاله در کنفرانس‌های بعدی خواهد شد.

روز دوم کنفرانس با سخنرانی‌های عمومی به صورت موازی شروع شد. دو سخنران عمومی (۴۰ دقیقه‌ای) این روز، دکتر زهرا گویا و دکتر ابراهیم ریحانی بودند. به دنبال آن، ۶ سخنرانی ۲۰ دقیقه‌ای و سپس در دو بخش، سخنرانی‌های ۱۰ دقیقه‌ای ارایه شد. پیش‌بینی ۱۰ دقیقه زمان در انتهای هر یک از سخنرانی‌های این کنفرانس، فرصت مناسبی برای پرسش و پاسخ هم‌چنین جابه‌جا شدن شنوندگان را فراهم می‌کرد. این امر می‌توانست با نقش فعال «رییس جلسه» در هر سخنرانی به خوبی انجام شود؛ اما ثابت نبودن رییس جلسه در هر سالن و در بسیاری موارد، عدم حضور ایشان، به طولانی شدن پرسش و پاسخ‌ها منجر می‌شد. به عنوان پیشنهاد، استفاده از معلمان استان در سالن‌های سخنرانی به عنوان رییس جلسه، می‌توانست ضمن استفاده از توانمندی‌های آنان، هماهنگی بیش‌تر را نیز به همراه داشته باشد.

ارایه‌ی مقاله‌ها به صورت پوستر در روز

شماره‌ی آتی مجله، ترجمه‌ی متن این سخنرانی منتشر شود).

ارایه‌ی مقاله‌ها، بعد از ظهر روز اول شروع شد. دو سخنرانی عمومی ۴۰ دقیقه‌ای، توسط دکتر احمد شاهورانی و دکتر محمدرضا فدائی، به صورت موازی در ابتدا و سپس به ترتیب در یک بخش، ۶ سخنرانی ۲۰ دقیقه‌ای و در چهار بخش متوالی هر یک ۶ سخنرانی ۱۰ دقیقه‌ای، ارایه شد. هم‌چنین چهار کارگاه موازی نیز در برنامه‌ی بعد از ظهر گنجانده شده بود. ارایه‌ی ۲۷ مقاله به صورت پوستر و برگزاری ۶ نمایشگاه، برنامه‌ای پربار و فشرده برای روز اول کنفرانس فراهم کرده بود و زمان نیم‌ساعته‌ی پذیرایی، فرصت مناسبی برای بحث و تبادل نظر و انتخاب برنامه‌ی بعدی را فراهم می‌کرد.

با وجود برنامه‌ریزی گسترده و منظم برگزارکنندگان کنفرانس، و کم بودن بُعد مسافت بین سالن‌های سخنرانی، پانل‌های پوستر و محل نمایشگاه؛ به دلیل اطلاع‌رسانی ناکافی، هدایت و راهنمایی شرکت‌کنندگان کنفرانس به خوبی صورت نمی‌گرفت. نبود نقشه‌ی راهنما برای مکان‌های معرفی شده و نبود نشانه‌ها و تابلوهای راهنما برای حاضران غیربومی، مشکلات متعددی را فراهم کرده بود.

از سویی توزیع «مجموعه مقالات نهمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران» در روز پایانی کنفرانس، برای آن دسته از شرکت‌کنندگان این کنفرانس که امکان استفاده از آن را در جریان کنفرانس نیافتند، نوشدار و پس از مرگ سهراب شد. شرکت‌کنندگان کنفرانس به جز کتابچه‌ی «راهنمای نهمین کنفرانس آموزش ریاضی» در روزهای کنفرانس، چیزی در اختیار نداشتند تا موضوع مورد علاقه‌ی خود را از میان مقاله‌های ارایه شده، بیابند. انتخاب

دوم و سوم نیز ادامه داشت. بحث و گفت‌وگو در کنار پوستره‌های نصب شده فرصت مناسبی بود تا معلمان، از مناطق مختلف کشور، با نظرات یکدیگر آشنا شوند. بسیاری از معلمان از فرصت به دست آمده برای برقراری ارتباط بیش‌تر با همکاران خود بهره می‌گرفتند و در برخی موارد، این تبادل نظر به شکوفایی ایده‌ای نو می‌انجامید. بعد از پذیرایی صبح، سخنرانی‌های ۲۰ دقیقه‌ای و سپس سخنرانی‌های ۱۰ دقیقه‌ای ارایه شد. اضافه شدن کارگاه جان‌میسون بعد از این دو برنامه، صبح روز دوم را پربارتر به پایان رساند.

میسون برای این کارگاه، نامی انتخاب نکرده بود و آن را تنها با عنوان Workshop شروع کرد، تلاش وی بر آن بود تا در این کارگاه نشان دهد «چگونه تمرین‌های درس را بگیریم و آن‌ها را ارتقا دهیم.» به عبارت دیگر «چگونه تمرین بهتری بسازیم؟» وی معتقد بود «به دانش‌آموزان اجازه دهید آن‌قدر تمرین حل کنند تا خودشان ادعا کنند، می‌توانند تمرین‌هایی از این دست را حل کنند». وی روش کار خود را در کلاس چنین توصیف کرد: بعد از انجام تمرین‌ها، دانش‌آموزان کار یکدیگر را چک می‌کنند و خودشان سؤال تولید می‌کنند: سؤال ساده، سؤال سخت. آن‌ها سؤال‌ها را عمومیت می‌دهند. در ادامه با دادن مجموعه‌ای از سؤال‌ها در کارت‌های مجزا از آن‌ها می‌خواهم تا سؤال‌ها را رده‌بندی کنند. این رده‌بندی از فردی به فرد دیگر تفاوت می‌کند. میسون «مرتب کردن» را بازتابی بر عمل می‌داند. وی پس از بحثی کوتاه در این مورد، چند مثال از تمرین‌های ارتقا یافته ارایه کرد. وی سعی داشت تنوع مثال‌ها و امکان ارتقای تمرین‌ها را در این کارگاه به نمایش بگذارد. این کار با

